

ACCESS TO
INFORMATION PROGRAMMEACCESS TO INFORMATION AND
JOURNALISTIC INVESTIGATIONS
[Home](#) | [Legislation](#) | [Cases by Journalists](#) | [Lawsuits](#) | [Media Publications](#) | [Films](#) | [Resources](#) | [Links](#) | [Contact Information](#)

Current Lawsuits

Concluded Lawsuits

Desislava Krasteva (bTV) vs. the Administrative Court – Varna

First Instance Court – administrative case No.572/2008, Administrative Court – Dobrich**Request:**

With a request as of July 22, 2008, Desislava Krasteva, a reporter from the bTV, requested the Interim Chairperson of the Administrative Court at the town of Varna to provide access to the documents contained in the file of a 2008 administrative case from the case log of the same court. The request of the reporter had been urged by allegations in the press that the former chairperson of the court had taken a bribe to decide on that particular case.

Refusal:

The Interim Chairperson of the Administrative Court – Varna reviewed the request on the same day of its submission and issued a Decision No. 2 under the APIA as of July 22, 2008. He refused the provision of access to information. The refusal was grounded mainly in the fact that the request was not for public information under the provision of Art. 2 of the APIA. The arguments were the following:

- the request had not been formulated as a request for access to public information rather as a request for information contained in a particular case file concerning particular persons;
- the type of requested information was not specified with its description, rather an access to specific documents was requested;
- the provision of Art. 2, Para. 4 of the APIA excluded the application of the law in terms of information that contained personal data, whereas every court case about a particular person contained their personal data as under the stipulation of the Personal Data Protection Act.

Complaint:

The refusal was challenged before the Administrative Court – Varna. The complaint stated that the case file to which access had been denied was of public interest as it was related to the proceedings against the former Chairperson of the Administrative Court – Varna who had allegedly taken a bribe for deciding on that particular case. It was also stated that the disclosure of information regarding the court case would help the citizens form their own opinion on the lawfulness and the transparency of the activities of the judicial bodies.

Developments in the Court of First Instance:

All judges from the Administrative Court at the town of Varna begged to be struck off the list. The case regarding the lawfulness of the refusal of access to information was sent under the Administrative Court at the town of Dobrich with a Ruling No. 11440 as of October 30, 2008 of the Third Division of the Supreme Administrative Court.

The Administrative Court – Dobrich heard the case in one court session and scheduled it for judgment. Written notes, prepared by Alexander Kashumov, a lawyer from Access to Information Programme, were presented on behalf of the complainant. The notes stated in detail the arguments about the unlawfulness of the refusal.

Court Decision:

With a Decision as of January 5, 2009, the Administrative Court – Dobrich repealed the refusal of the Interim Chairperson of the Administrative Court – Varna and obligated the latter to provide access to the information contained in the administrative case file. In its judgment, the court ruled that due to the fact that there were publicly expressed allegations in terms of the proceedings regarding the detention of the former Chairperson of the Administrative Court – Varna after an indict for bribery, the information contained in the case file was related to the public life in Bulgaria and assumed the characteristic of public information. According to the court, the high public interest that had emerged was a result of the condition that the Bulgarian society had reached a state of its development at which it expressed intolerance towards the possibility of existence of corruption in the state authorities. In its judgment, the court pointed out that the case to which access had been requested was started as a result of a conflict between a company and the State Receivables Collection Agency with regard to the lawfulness of a decision taken by the latter. The court, however, found the explicit dissent for the provision of access to the case expressed by the company irrelevant as the protection of personal data may not be applied in cases of legal persons. The court pointed out that in the current case there was no legally protected trade secret either and that the litigation regarding the State Receivables Collection Agency was open and public.

РЕШЕНИЕ

№

гр. Добрич , 05.01.2009 год.

В ИМЕТО НА НАРОДА

Административен съд гр.Добрич, в публично заседание на седемнадесети декември, две хиляди и осма година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Нели Каменска

при участието на секретаря Мария Михалева разгледа докладваното от съдия Нели Каменска административно дело № 572 по описа на съда за 2008 г. и за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. от Административно-процесуалния кодекс и е във връзка с чл.40, ал.1 от Закона за достъп до обществена информация /обн. ДВ бр.55/2000г./.

Образувано е по жалба на Д.А.К. от гр.В...., ул.”Ф...” № .. срещу решение № 2/22.07.2008г., на изпълняващия длъжността Председател на Административен съд гр.В...., с което е отхвърлено заявлението ѝ за предоставяне на достъп до обществена информация.

Жалбоподателката счита решението по чл.28, ал.2 от ЗДОИ на изпълняващия длъжността Председател на АС гр.В.... за неправилно и незаконосъобразно. Твърди, че поисканата, по реда на ЗДОИ информация, съдържаща се в адм.д. № 1361/08г., има характер на “обществена” по см. на чл.2, ал.1 от ЗДОИ. Счита, че делото, до което ѝ е отказан достъп, е от обществен интерес, тъй като касае производството срещу бившия Председател на АС гр.В...., А.... във връзка с твърденията, че е взела подкуп за решаването именно на това дело. Излага становище, че с разкриване на информацията по това дело гражданите биха си съставили собствено мнение за законосъобразността и прозрачността на действията на органите на съдебната власт. В съдебното заседание пледира отмяна отказа на ответника и прави искане същият да бъде задължен да предостави исканата информация. Подробно развива съображенията си за незаконосъобразност на оспореното решение в писмени бележки.

Ответникът по жалбата – изпълняващият длъжността Председател на Административен съд гр.В.... – Т. К. не се представлява и не представя становище по жалбата.

Заинтересованата страна, “А....” ЕООД гр.Добрич, представлявано от Т. В. А., представя писмено становище за неоснователност на жалбата. Счита, че материалите по адм.дело № 1361/08г. по описа на АС гр.В.... нямат характер на “обществена информация” по смисъла на ЗДОИ. Същите съдържали данни, засягащи изцяло търговските интереси на дружеството, които биха били увредени от разкриването на данните по делото.

Заинтересованата страна "П..." АД гр.Добрич, представлявано от И. К. К. и заинтересованата страна Агенция за държавни вземания гр.София не изразяват становище по жалбата.

След преценка на събраните по делото доказателства във връзка с твърденията на страните Административен съд гр.Добрич намира за установено следното:

Със заявление с вх. № П-0014/22.07.2008г., озаглавено "молба", жалбоподателката Д.А.К., в качеството си на репортер на Б..., е поискала от изпълняващия длъжността Председател на АС гр.В... да ѝ бъде предоставен достъп до материалите по адм.д. № 1361/08г. по описа на същия съд с твърдението, че делото било от обществен интерес. Изпълняващият длъжността председател на Административен съд гр.В... е разгледал заявлението и на същия ден се е произнесъл с решение № 2/22.07.2008г. по чл.28, ал.2 от Закона за достъп до обществена информация, с което е отхвърлил заявлението за предоставяне на достъп до адм.д. № 1361/2008г. На същата дата решението е оспорено пред Административен съд гр.В... жалба вх. № 11396/22.07.2008г. и е образувано адм.д. № 1829/08г. по описа на АС гр.В.... С разпореждане на съдия-докладчика от 23.07.2008г. жалбата е оставена без движение, като са дадени указания да се уточни в какво се състои незаконосъобразността на оспореното решение № 2/22.07.2008г. В изпълнение на указанията жалбоподателката е представила допълнителна молба към жалбата с вх. № 11614/25.07.2008г. Представила е и доказателства за внесена държавна такса.

Поради отвод на всички съдии от АС гр.В..., с определение № 11440/30.10.2008г. на Върховния административен съд делото по спора за законосъобразност на решение № 2/2008г. на и.д.Председател на АС гр.В... е изпратено по подсъдност на АС гр.Добрич.

При така установената фактическа обстановка Административен съд гр.Добрич намира жалбата за допустима. Същата е подадена в законоустановения срок и изхожда от надлежна страна. Оспореното решение е постановено в административно производство по реда на ЗДОИ от изпълняващия длъжността председател на АС гр.В..., в качеството му на административен орган, т.е. жалбата е срещу годен за оспорване административен акт.

Разгледана по същество, същата е основателна по следните съображения:

Съгласно чл.3 от ЗДОИ законът се прилага за достъп до обществената информация, която се създава или съхранява от държавните органи, техните териториални звена и органите на местно самоуправление в Република България. Административният съд е правозащитен държавен орган, който в резултат на дейността си създава и съхранява определена информация. Оспореното решение е издадено от компетентен орган. Съдът, като държавен орган, в определени случаи също може да попадне в кръга на задължените субекти по смисъла на чл.3, ал.1 от ЗДОИ.

Спорът по делото се свежда основно до въпроса дали исканата от жалбоподателката информация представлява "обществена" по смисъла на ЗДОИ.

Съгласно легалната дефиниция, дадена в чл.2, ал.1 от ЗДОИ, "обществена информация" е всяка информация свързана с обществения живот в Република

България и даваща възможност на гражданите да си съставят собствено мнение относно дейността на задължените по закона субекти.

За да постанови отказ за предоставяне на информацията, съдържаща се в адм. дело № 1361/08г. по описа на АС гр.В...., и.д. председател се е мотивирал основно с обстоятелството, че искането не касае обществена информация по см. на чл.2 от ЗДОИ. Аргументите за това са следните: първо, искането не е формулирано като искане за достъп до обществена информация, а като искане за информация, съдържаща се в определено съдебно дело, касаещо конкретни лица. Второ, не е посочен вида на исканата информация чрез нейното описание, а е поискан само достъп до определени документи. Документите могат да са материални носители на информация, но ако същата не се претендира като описание на сведение или знание за някого или нещо, а само като искане за предоставяне на документ не следва да се дължи. Трето, разпоредбата на чл.2, ал.4 от ЗДОИ изключва приложението на закона по отношение на информация, съдържаща лични данни, а всяко съдебно дело, касаещо конкретно лице, съдържа лични данни за него по см. на чл.2, ал.1 от Закона за защита на личните данни, достъпът до които е само съобразно разпоредбите на цитирания закон. Правото на информация по Конституция не е неограничено, а свободния достъп до съдебно дело и до книгата в него безспорно би застрашила други, изрично конституционно прогласени и конституционно защитени ценности – националната сигурност, обществения ред, народното здраве и морала, защита на личния живот. Въведените ограничения на правото на информация се свързват със задължението за зачитане на чужди права и доброто име на други граждани.

Административен съд гр.Добрич не споделя становището на ответника, обосноваващо отказа за предоставяне на достъп до адм.д.- № 1361/08г. по описа на АС гр.В.....

Съдът, в изпълнение на правозащитната си дейност събира и съхранява информация в образуваните пред него дела. Тази информация е “служебна” по см. на чл.11 от ЗДОИ, понеже същата се събира и съхранява във връзка с пряката правораздавателна дейност на съда. Но това не е достатъчно информацията съдържаща се в едно съдебно дело да бъде определена като обществена. Според чл.2, ал.1 от ЗДОИ тази информация трябва да има някаква връзка с обществения живот в Република България. Въпросът дали информацията, съдържаща се в едно съдебно дело, е обществена или не, е относителен и следва да бъде преценяван според конкретните факти.

Видно от твърденията в жалбата, искането на жалбоподателката, целящо предоставяне на достъп до адм.д. № 1361/08г. по описа на АС гр.В.... е провокирано от изразените публично съмнения, че това дело има някаква връзка със задържането на бившия председател на Административен съд гр.В..... Също не е без значение обстоятелството, че искането е направено от Десислава Кръстева, в качеството ѝ на представител на медиите- репортер на Би Ти Ви-Новините и е с оглед изпълнение на трудовите ѝ задължения. Заявителката е поискала достъп до делото в качеството си на представител на най-силния изразител на общественото мнение – медиите. В молбата изрично се цитира номерът на делото, до което се иска достъп и се твърди, че същото е от обществен интерес. Самият факт, че във връзка с обстоятелствата по

задържането на представител на съдебната власт, административното дело е станало известно на медиите, е достатъчен да обоснове извода, че към него се проявява засилен обществен интерес. Информацията съдържаща се в това дело вече се свързва с обществения живот в Република България и придобива характер на обществена, дори и преди това да не е била такава. Дали засиленият интерес на обществото към информацията в делото е основателен или не, законът не държи сметка, защото целта е гражданите да си съставят собствено мнение за дейността на задължените по закона субекти.

По изложените съображения съдът приема, че административно дело № 1361/08г. по описа на АС гр.В... е предизвикало силен обществен интерес, поради което информацията, съдържаща се в него се е превърнала в “обществена” по см. на чл.2, ал.1 от ЗДОИ .

Не се споделят мотивите за отказа, подробно изложени в обжалваното решение.

Първо, самото дело представлява съвкупност от документи, носители на информация, поради което не е необходимо да се описва наименованието, съдържание на всеки поотделно и да се обяснява каква информация се иска. Това обезсмисля ЗДОИ и е на практика неосъществимо при настоящия казус, понеже ако заявителят знаеше каква информация се съдържа в делото, не би поискал достъп до същото.

Съдът намира, че искането е ясно и точно формулирано като искане за достъп до адм.д. № 1361/08г. Законът не държи сметка дали съдържащата се в делото информация оправдава възникналия обществен интерес. Целта посочена в чл.2, ал.1 от ЗДОИ е гражданите да си съставят собствено мнение, както беше посочено по-горе. Това ясно личи от разпоредбата на чл.14, ал.2, т.2 от ЗДОИ, според която органите са длъжни да съобщават информация, станала им известна при осъществяване на тяхната дейност, когато има вероятност тази информация да опровергае разпространението на недостоверни факти, засягащи значими обществени интереси.

Относно засягането на личните данни, съдът намира, че под това понятие се разбират само данните на физическите лица, видно от чл.1, ал.1 и ал.2 от Закона за личните данни. Същият е създаден за гарантиране на неприкосновеността на личността и личния живот чрез осигуряване на защита на физическите лица при неправомерно обработване на свързаните с тях лични данни в процеса на свободното движение на данни. От Закона за защита на личните данни се ползват единствено физическите лица, но не и търговските дружества, каквито са заинтересованите страни по спора за предоставяне на достъп до адм.д. № 1361/08г. Естествено, във всяко съдебно дело се съдържат и лични данни на лицата, но съдът намира, че заявлението на жалбоподателката не цели именно тяхното разкриване. Информацията може да се предостави, като личните данни се заличат.

Оповестяването на информацията по адм.д. № 1361/08г. вероятно може да засегне интересите на трети лица-заинтересованите страни в настоящото производство. В ЗДОИ е предвидено, че е налице основание за отказ от предоставяне на достъп до информацията, когато се засягат интересите на трети лица и не е дадено тяхното изрично писмено съгласие за предоставяне на исканата информация. Една от заинтересованите страни “А...” ЕООД гр.Добрич

в писменото си становище по жалбата изразява своето изрично несъгласие за предоставяне на достъп до делото, по което е страна. Счита, че оповестяването на информацията по делото ще увреди търговските интереси на дружеството.

Съгласно чл.142 от АПК съответствието на административния акт с материалния закон се преценява към момента на издаването му. Оспореното решение е издадено на 22.07.2008г., към която дата действа Закона за достъп до обществената информация с последно изменение ДВ, бр.57/13.07.2008г.

Добрички административен съд намира, че в редакцията на закона, действал към датата на постановяване на оспореното решение, съществува празнота по отношение на случаите, при които може да бъде предоставена обществена информация, съдържаща се в едно съдебно дело на лице, което не е страна по делото. Съгласно чл.46, ал.2 от Закона за нормативните актове, когато нормативният акт е непълен, за неуредените от него случаи се прилагат разпоредбите, които се отнасят до подобни случаи, ако това отговаря от целта на акта.

Видно от мотивите при приемането на ЗДОИ неговата цел е да се въведат добрите европейски практики в областта на достъпа до обществена информация. Следователно, при наличие на празнота в закона правната уредба по предоставянето на гражданите на достъп до книга по съдебно дело, съдържащи обществена информация, следва да се търси в актовете на Европейския съюз. Още повече, че съгласно чл.5, ал.4 от Конституцията, тези нормативни актове са част от вътрешното право на страната. Съгласно чл.249 Договора за присъединяване на България и Румъния към Европейския съюз, след 01.01.2007г. Регламентите на Европейската общност стават приложимо право с приоритетно значение пред националното законодателство. Те са обвързващи в своята цялост и са пряко приложими във всички държави-членки.

Въпросът за предоставяне на достъп до книгата по съдебно следва да бъде решен чрез прилагане на разпоредбите, които се отнасят до подобни случаи. До подобни случаи се отнасят текстовете на Директива 2003/98/ЕО, Регламент № 1049/2001г. на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2001г. относно публичния достъп до документи на Европейския парламент, на Съвета и на Комисията. Достъпът до документи, свързани със съдебни процедури и правни становища, т.е. до определено съдебно дело е уреден в чл.4 от Регламент № 1049/2001г., в който се съдържа основно правило и изключение. Основното правило е, че такъв достъп не се предоставя, ако оповестяването би засегнало защитата на търговските интереси на физическо или юридическо лице, съдебните процедури и правни становища, целите на дейности при инспектиране, разследване и одит. Изключението е, че дори и при наличие на подобно засягане достъпът до документите се предоставя щом по-висш обществен интерес диктува оповестяването на посочения документ.

Съдът счита, че спорът по настоящото дело е относим към изключението в разпоредбата на чл.4 от Регламент № 1049/2001г. От фактите по настоящото дело и твърденията в жалбата е видно, че искането за предоставяне на достъп до адм.д. № 1361/08г. е провокирано от твърденията в пресата, че бившият председател на АС гр.В... е взел подкуп именно по това дело. Обвиненията в подкуп, отправени към орган на съдебната власт, обосновават възникването на засилен обществен интерес. Това се дължи на обстоятелството, че обществото в

Република България е стигнало до такъв етап от своето развитие, при който проявява силна нетърпимост към възможността за съществуването на корупция сред органите на държавната власт.

Съгласно чл.41, ал.2 от Конституцията гражданите имат право на информация от държавен орган или учреждение по въпроси, които представляват за тях законен интерес, ако информацията не е държавна или друга защитена от закона тайна или не засяга чужди права. От представената административна преписка не се установи оповестяването на информацията по адм.д. № 1361/08г. да засегне конституционно прогласени и конституционно защитени ценности – националната сигурност, обществения ред, народното здраве и морала, защита на личния живот.

В случая, правото на обществото да бъде информирано за обстоятелствата по образуването и администрирането на адм.дело № 1361/08г. по описа на АС гр.В...., произтича от законния интерес на гражданите да узнаят допълнителни факти, свързани с отправени обвинения към орган на съдебната власт. Интересът на гражданите по въпроси, свързани с повишаването на прозрачността и отчетността на задължените субекти по чл.3 от ЗДОИ е законен, защото е признат от нормите на вътрешното право и от нормите на Европейското право. В настоящия казус този интерес произтича и от усилията, които се полагат за премахване на едно негативно обществено явление.

С оглед горното и на основание чл.4, изр.последно от Регламент № 1049/2001г. във вр. с чл.46, ал.2 от ЗНА, Административен съд гр.Добрич приема, че този интерес е по-висш от търговските интереси на “А....” ЕООД гр.Добрич, т.е. оповестяването на информацията, съдържаща се в адм.д. № 1361/08г., дори и да засегне нечий търговски интереси, се дължи, защото произтича от по-висш обществен интерес.

Освен това съдът намира, че в настоящия казус няма защитена от закона търговска тайна. Видно от удостоверение на АС гр.В.... /л.28/ делото, в което заинтересованата страна участва е образувано по спор за законосъобразност на решение на Изпълнителния директор на Агенцията за държавни вземания. Съдебните спорове с Агенцията за държавни вземания са публични и открити, понеже са свързани с издаването на публично-правни актове с властнически характер в полза на държавния фиск. Тези спорове и фактите около тях, особено когато са свързани със съмнения за корупция, не могат да бъдат прикривани от обществото с твърдения за засягане на търговска тайна.

Този извод е продиктуван и от становището на законодателя по проблема, изразено в стенограмата от обсъжданията на проектите за изменение и допълнение на ЗДОИ от 01.10.2008г. С извършените изменения и допълнения в ЗДОИ, публ. в ДВ, бр.104/05.12.2008г. окончателно се изоставят всякакви съмнения по тълкуването и прилагането на закона като се дава приоритет на обществения пред частния интерес. Видно от мотивите на вносителите целта е да се пресече практиката от използването на понятието “търговска тайна” за прикриване на информацията, която би могла да бъде публична.

По изложените съображения, Административен съд гр.Добрич намира, че обжалваното решение е неправилно и незаконосъобразно. Същото е издадено в противоречие с чл.41, ал.2 от Конституцията във връзка с чл.2, ал.1 и целта на

ЗДОИ , действал към момента на постановяване на решението, и следва да бъде отменено, а ответникът да бъде задължен да предостави исканата информация.

Страните не претендират присъждане на разноски по делото.

Воден от горното и на основание чл.172, ал.2 от АПК във вр. с чл.41, ал.1 от ЗДОИ, Административен съд гр.Добрич

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ решение № 2/22.07.2008г. по чл.28, ал.2 от ЗДОИ, постановено от Т.К. - изпълняваща длъжността Председател на Административен съд гр.В.....

ЗАДЪЛЖАВА Председателя на Административен съд гр.В.... да предостави на Д.А.К. от гр.В.... достъп до информацията, съдържаща се в документите по адм.дело № 1361/08г. по описа на АС гр.В.....

Решението подлежи на обжалване пред Върховен административен съд на Република България в 14 /четиринадесет/ дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ:

Нели Каменска